

PRENUMERATA

Kurier Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Łukasza Ewangel.
Piątek: Piotra z Alkanary.
Sobota: Przen. św. Wojciecha.
Niedziela: Jana Kantego.

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmentowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz. w niedziele i święta od 10 do 1 w poł.

Poniedziałek: Korduli Panny.
Wtorek: Jana Kapistrana W.
Środa: Rafała Archaniola.
Czwartek: Krystyna i Krystianina.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 141.

Wiadomości dworskie

Z Tyflisu pod d. 13-ym b. m. donoszą: W d. 12-ym b. m. Najjaśniejsze Państwo zwiedzało różne instytucje a pomiędzy innemi szpital wojenny na Naitlugu. Wszystkie ulice, prowadzące do tej odległej części miasta, ozdobione były wspaniale. Po śniadaniu Najjaśniejsze Państwo zwiedziło muzeum kaukaskie, a następnie korpus kadetów. Wieczorem tegoż dnia o godzinie 7-ej w pałacu odbył się obiad galowy, na którym zgromadziło się 212 osób. Ich Ces. Mości zajęli miejsce pośrodku. Z prawej strony Najjaśniejszego Pana siedziała dama orderu św. Katarzyny, ks. Orbellani, następnie W. Ks. Jerzy Aleksandrowicz i księżna Trubecka, dalej wyżsi urzędnicy. Z lewej strony Najjaśniejszego Pana siedział Cesarzewicz Następca Tronu, a następnie ks. Melikow, minister komunikacji, generał-adjutant Posjet, pani Szeremietjew, jend. adjutant ks. Dadjani, pani Kolubjakina i inni. Na przeciw Najjaśniejszego Pana siedział egzarcha Gruzi, obok katolikos Makariusz, biskupi prawosławni: Aleksander i Wissarjon, archimandryta Paisyusz, arcybiskup ormiański Tadowos i biskupi: Agatjan i Segrakione, prałat Orłowski, ober-probst Müller, szeik Ul-Islam i muftowie zakaukasey. Naprzeciw Najjaśniejszej Pani siedział minister dworu, dalej jend. adjutant Dondukow-Korsaków, a dalej jeszcze gubernatorowie. Najjaśniejszy Pan wypił toast za pomyślność i rozwój Kaukazu. Wieczorem odbyła się zabawa ludowa w ogrodzie publicznym.

W d. 13-ym b. m., o godz. 8-ej rano, nastąpił wyjazd Ich Ces. Mości z Tyflisu do majątku Najjaśniejszego Pana Cinondale. Około pałacu zebrali się w paradyżach mundurach urzędnicy, generałowie, sztab i ober-oficerowie. Tutaj również stała warta honorowa ze szlachty, a na skrzydłach „amkarowie” ze sztandarami. Dalej stali kadeci z orkiestrą, wreszcie szpalerami wojska bez broni, z pułkowymi orkiestrami. Zaraz po godz. 8-ej Najjaśniejsze Państwo wyszli z pałacu. Najjaśniejszy Pan obśledł wszystkich generałów, każdemu podając rękę, oczek podobnie powitał głównego kapelana wojsk kaukaskich. Kiedy powóz ruszył z przed pałacu rozległo się głośnie „hurra” na ulicach Tyflisu, gdzie zgromadziła się cała ludność. Najjaśniejszy Pan szczerze nagroził wiele osób z pomiędzy urzędników administracyjnych i innych. Uczennice gimnazjum żeńskiego W. Ks. Olgi Teodorówny podały wczoraj Najjaśniejszej Pani dywan atlasowy, zasiany kwiatami z jedwabiu i wełny

i otoczony pluszem ze złotym napisem: „Jej Cesarzkiej Mości Najjaśniejszej Pani od gorąco kochających ją uczennic gimnazjum tyfliskiego W. Ks. Olgi Teodorówny.” Oprócz tego, uczennice podały ekrant, dwie wazy, biuwar z rysunkami z życia kaukaskiego, oraz Jej Ces. Wys. W. Ks. Oldze Aleksandrownie serwis porcelanowy z rysunkami z bajek Kryłowa. (Praw. wiestnik.)

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Bratumiła, jutro Ziemowita bł. Zgromadzenie: Posiedzenie członków Komisji stałej teorii ogrodnictwa i nauk przyrodniczych pomocniczych Towarzystwa ogrodniczego. (Lokal Towarzystwa, Chmielna—7 m. 45 wieczorem.)

Wystawa konkursowa sztuki ornamentacyjnej i dekoracyjnej. (Krak.-Przedm., róg Królewskiej—od 10-ej rano do 4-ej po poł.) — Wystawa nasion. (Gmach Muzeum przemysł i handlu na Krak.-Przedm.—od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 6-ej po południu.) — Salon artystyczny spółki malarzy i rzeźbiarzy warszawskich. (Nowy Świat № 56—od 10-ej rano do 6-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulta. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)

Teatry: Wielki dziś „Stradella”, jutro „Zbójcy”. — Roma i tości: dziś „Dwie damy”, jutro „Sztuka przypodobania się”. — Dwaj nieśmiali”. — No w y: dziś „Fizetta” i „Krawiec damski”, jutro „Mikado”. (7 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy, znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 10650 kop. 85. (Pożyczki wydawane będą. Wykup i prolongata skutecznie się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Praw. wiest. zamieszcza opis banknotu 5-rublowego nowego wzoru. Nowe banknoty zgodnie z projektem mają być puszczane w obieg w d. 27 b. m. Wierzchnia strona biletu jest koloru ciemno niebieskiego na tle kawowym, podobna do wierzchniej strony banknotów 10 i 25 rublowych. Odwrotna strona banknotu jest koloru również niebieskiego na tle cielistem.

— Główny zarząd poczt i telegrafów donosi, iż od d. 13 b. m. na całej przestrzeni drogi żelaznej romońsko-krzemieżuskiej odbywa się przewóz poczt.

— Ministerjum finansów zajęte jest opracowaniem nowych przepisów o odpowiedzialności za regularne wnoszenie podatków stałych.

— Peters. wiedz. dowiadują się, iż w ostatniej redakcji nowego kodeksu karnego poczyniono jeszcze pewne zmiany. Kara zesłania na Syberję będzie w większej części wypadków zastąpiona zamknięciem w więzieniu i tylko w niektórych razach dozwolone będzie karać zesłaniem.

— Niebawem, jak donosi Now. wr., czytany będzie w radzie państwa projekt p. ministra dóbr państwa, dotyczący się spławiania drzewa na rzekach.

— Według instrukcji dla komisji poborczych, epileptycy są wolni od służby wojskowej celem zaś przekonania się o tej chorobie, meldujących się popisowych wysyłano dla obserwacji do szpitali wojskowych na przeciąg trzech miesięcy. Z praktyki jednak okazuje się, że ataki epilepsji zdarzają się w terminach nieokreślonych, przeto trzymiesięczna próba w szpitalu nie jest dostateczną. W skutek tego na bieżący pobór polecono zostało urzędowi rekrutkim zbierać wiadomości o stanie zdrowia takich popisowych na miejscu, a zwłaszcza od władz lekarskich, duchowieństwa i osób, zajmujących pozycję towarzyską i zasługujących na wiarę. Wiadomości te posłużą do kwalifikowania rekrutów, obserwacje zaś w szpitalach będą i nadal przedsiębiorane.

— Z powodu wprowadzenia nowego podziału miasta na rewiry sądowe, prezes zjazdu wydał rozporządzenie, ażeby wszelkie opozycje i apelacje w sprawach dawnych, jak niemniej sprawy, przyjęte przed d. 13-ym b. m., a naznaczone na termin późniejszy, rozpatrywane były według poprzedniego rozkładu, czyli w dawnych oddziałach sądowych, nowe zaś oddziały rozpatrywać będą sprawy i skargi, podane dopiero po d. 13-ym b. m.

— Warsz. oniew. donosi: „Dwa miesiące przeszło minęło, jak kontrola państwa zwróciła uwagę, iż 5-kopiejkowe opłaty od biletów teatralnych, co stanowi około 9,000 rs. rocznie, były użyte przez radę miejską dobroczynności publicznej wyłącznie na utrzymanie składu osobistego tej rady, w skutek czego kontrola poleciła radzie ułożyć projekt etatów, aby przeszkodzić na przyszłość bezwarunkowemu rozporządzaniu sumą z powyższego źródła. Obecnie dowiadujemy się, że projekt etatów został już przedstawiony, a wspomniany budżet znacznie ograniczony.”

— W tych dniach rozpoczęto roboty na Wiśle około podwyższenia dwóch tam ochronnych na ulicy Czerniakowskiej. Roboty te, mające na celu ochro-

STRZASKANE KOLUMNY.

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

przez

Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

— Istotnie? A po dziesięciu tysiącach lat jaki ślad po największym gienjuszu zostaje? Czyż nie taki sam, jaki po pierwszym lepszym robaczku, który w tym czasie miał nieszczęście zginąć pod atlasowym bucikiem pięknej damy? Nicosi, zupełna nicosi jest obójga udziałem. Co do zbrodni i bohaterstwa, śmiem także zaprzeczyć, iżby pierwsza wypływała z naszej słabości, drugie z siły. Obie te rzeczy idą najczęściej obok siebie, aby się wspierać wzajemnie. Jeżeli pani hrabina myśli, że się mylę, wskaż mi choć jednego wielkiego bohatera, któryby wielkich zbrodni nie popełniał. Czyż nie czynił tego Aleksander Macedoński, gdy sześć tysięcy niewinnych Tyru mieszkalców kazał ukrzyżować, albo był może lepszym Napoleon I-szy, gdy dla dogodzenia rozszalałej swojej ambicji miliony ludzi poświęcał? Wszystko, niestety, jest potrzebne i o niczem my, nędzni śmiertelnicy, nie możemy powiedzieć, żeby wobec wszechświata miało

mniej lub większą wartość. Dlatego dobrze jest także, że niedola ludzka istnieje, i że my, lekarze, zyski z niej ciągniemy.

— Spotkała cię dziś jaka nieprzyjemność? — hrabia nagle podchwycił.

— Czemu mnie o to pytasz?

— Bo takim sofistą i cynikiem, jak dziś, jeszcze cię nigdy nie widział.

— Zbyt surowo osądzasz konsyljarza — żona się wzmieszała. — Zdaniem mojem, nie jest on ani sofistą, ani cynikiem, tylko zwolennikiem starego Hegla, który także utrzymywał, że wszystko, co jest, już dlatego samego jest dobre, że jest...

Doktor zachnął się, jakby go kto w bok szpilką ukuł. Nie lubił on Niemców, ich buty i brutalności, ich szlachty grubiańskiej i monarchów, okładających kijami swoich synów, nie lubił także ich filozofów karkołomnych, jak zwykli byli nazywać Hegłów, Kantów, Leibnitzów i innych.

— Pani hrabino, nazywaj mnie, jak chcesz, tylko na wszystko zaklinam cię, nie posadzaj mnie nigdy o sympatje dla Niemców! — zawołał głosem podrażnionym. Każdy człowiek, doszedłszy do pewnego wieku, wyrabia sobie własny pogląd na świat, własną filozofję. Mam też i ja moją, opartą na samodzielnym spostrzeżeniu i ćwierćwiekowem doświadczeniu, może ona być śmieszna, niedorzeczna, po prostu mówiąc nawet głupia, ale ponieważ wszyscy mędrcy świata razem wzięci prawdy dotąd nie

zbadali, tylko wciąż błądzili, przeto obok ich niedorzeczności moja może także się pomieścić... Zawsze mówiłem i dziś powtarzam, że wolę być lichym oryginałem, niż najlepszą kopją, modelowaną chociażby według pierwszych mistrzów, ale już najmniej chciałbym być kopją niemcą, który, pozbawiony intuicji, zabiera innym narodom ich myśli genialne, by je potem przerobić i za swój towar sprzedać. Bo i co właściwie dał Niemiec ludzkości? Nie. Wszystko, czem się sam szczył, miał przed nim w lepszym gatunku francuzi i anglicy. Stary Guizot wprowadził utrzymuje, że Germanja dała nam pierwiastek wolności, lecz jak go wypielegnowała, to widzimy dziś w Berlinie, w ich pierwszej metropolii, gdzie zasadę „siła przed prawem” podniesiono do dogmatu społeczno-politycznego. Ponieważ z całej duszy nie nawidzę tego narodu bez szlachetnych aspiracji, przeto jeszcze raz proszę cię, hrabino, nazywaj mnie, jak chcesz, nawet idiotą, byle nie zwolennikiem ich zataczonych filozofów!

Nieraz się zdarzało, że gdy doktor wpadł w ferwor, mówił na poczekaniu o rzeczach najważniejszych długo i dobitnie, i dopiero, gdy skończył, zasiadał do przyjacielskiej pogawędki. Bywały także wypadki, że w ten sam sposób mówił na odchodem lub nawet w chwili, gdy kładł już nogę na stopień powozu. Nie było to jednak u niego gadulstwem, w zwykłych bowiem okolicznościach chętniej słuchał, niż mówił, ale wpływało to z jego temperamentu.

ne smoków od zasp piaszczystych oraz wzmocnienie tam, prowadzone są kosztem rs. 10,500 z funduszków miejskich.

= Dowiadujemy się, iż suma 1,400,000 rs., którą warszawska fabryka stali obowiązana była wnieść w gotówce do kasy towarzystwa południowego (Rau-Coquerill) wpłacona już została. Ponieważ kilka oddziałów stalowni jeszcze pracuje, przeto otrzymany z tego tytułu zysk, oraz osiągnięty z ostatecznej likwidacji stalowni rezultat, przypadną jeszcze do udziału między akcjonariuszów stalowni.

= Według doniesienia nadzorców szkół rzemieślniczo-niedzielnich, w obecnym czasie w szkołach tych jest wolnych miejsc 355 we wszystkich klasach. Magistrat, dając znać o tem urzędowi starszych zgromadzeń cechowych rzemieślniczych, zalecił im zawiadomić majstrów, ażeby ci ostatni zapisywali swych terminatorów na miejsca wakujące.

= Ponieważ po odbiór dwóch spadków po zmarłych: Apoloniuszu Pietkiewiczu w 1878 r. i Augustie Barańskim w 1878 r. w Warszawie nikt się dotychczas mimo kilkakrotnych wezwań z odpowiednimi legitymacjami nie zgłosił, przeto prokuratorja rozpoczęła kroki sądowe o przelanie wakujących sukcesji na rzecz skarbu państwa.

= We wczorajszym numerze *Gazety polskiej* czytamy, co następuje: „Byli uczniowie byłych warszawskich kursów prawnych, zamieszkali tak w Warszawie, jak i na prowincji, proszeni są o nadesłanie o ile można jaknajspieszniejsze adresów swoich do redakcji *Gazety polskiej*.”

= Wczoraj na posiedzeniu wydziału egzaminacyjnego i wsparć w Towarzystwie dobroczynności przyszły pod obrady następujące sprawy: Uchwalono w cyrkulach V, IV, VII, IX od. 2 i X-ym, począwszy od d. 15-go grudnia r. b. do d. 15-go marca, wydawać bezpłatnie gorące obiady, a natomiast ograniczyć udzielanie wsparć pieniężnych. W pozostałych cyrkulach, w których dla braku środków materialnych wydawanie gorącej strawy napotyka trudności, postanowiono udzielać asygnacje do Merkurego na artykuły żywności i inne produkty, a zarazem zmniejszyć dawanie wsparć pieniężnych. Postanowiono ogłosić wakujące stypendjum z zapisu s. p. Katarzyskiego rs. 150 dla studenta uniwersytetu oraz dwa zasiłki po rs. 120 z zapisu s. p. Rapackiej dla biednych rodzin, których dzieci uczęszczają do szkół. Z funduszu s. p. Rapackiej dla szwaczek przyznano wsparcie rs. 4 jednej, pozostającej w nędzy szwaczce. Do zakładu starców i kalek wykwalifikowano 8 pozostających bez dachu nędzarzy, a do zakładu sierot chłopców 6 zupełnych sierot.

= Warszawskie Towarzystwo dobroczynności zaprosiło p. Adama Łaniewskiego na członka rady opiekuńczej ubogich cyrkulu VIII-go oddziału I-go.

= Do składu komitetu, zarządzającego funduszem dla ociemniałych, ze strony komitetu nadzorcęgo Towarzystwa kredytowego miejskiego delegowany został zastępca dyrektora, p. Aleksander Makowiecki.

= Prezes gminy izraelickiej, dr. Natanson, po powrocie z urlopu objął już obowiązki swego urzędu.

= Pogrzeb.
Dnia 15-go b. m., w Janowie Podlaskim, złożono

do grobu zwłoki s. p. Stanisława hr. Aleksandrowicza, powszechnie znanego specjalisty w zakresie hodowli i znawstwa owiec.

Zmarł on w dobrach swoich Konstantynów (pow. konstantynowski, gub. siedleckiej), przeżywszy lat 74.

Od pół wieku blisko owczarnia konstantynowska z cienkiej i wysoko szlachetnej wełny znana była dobrze nie tylko w kraju, ale i za granicą, zasilając niejedne postępowe gospodarstwa.

W Cesarstwie znaczne dobra I. C. W. Wielkich Książki Michała i Mikołaja, hr. Branickich, hr. Potockich i t. p., posiłkowały się wyłącznie reproduktorami słynnej owczarni konstantynowskiej.

Gdy na lat kilka przed śmiercią s. p. Aleksandrowicz stracił zupełnie wzrok — wielką wprawą i czuciem jeszcze pracował, klasyfikując swoją szlachetną gromadę.

Głosne w swoim czasie sprawozdanie znakomitego hodowcy i rolnika, radcy ekonomicznego p. Nitsche Collando ze Szlaska, z wystawy rolniczej, odbytej w r. 1876-ym w Warszawie, ogłoszone w *Tygodniku rolniczym* i innych pismach — oddało wielkie pochwały zaletom owczarni konstantynowskiej i zasługom s. p. hr. Aleksandrowicza dla owczarstwa krajowego.

Nieboszyk pisał dużo; z ostatnich prac jego wyszło dzieło: „Klucz do klasyfikacji owiec”.

Przyczynił się on dużo do powstrzymania panującego w latach 1868—74 prądu zmiany produkcji wełny cienkiej, „elektoralnej”, na wełnę ras grubszych, mianowicie Rambouilletów i tym sposobem uratował wiele owczarni od upadku, a produkcję cienkiej wełny, dziś tak poszukiwaną przez zagranicznych fabrykantów i stanowiącą jedyny niemal dochód większych gospodarstw, od zagłady uchronił.

Uczynny sasiad, prawy obywatel — brał udział w najżywniejszych sprawach i zbiorowych wydanietwach kraju, przyczyniając się rozumnym zdaniem i pracą do dobra społecznego.

Pokój zacnym ceniom.

= Z literatury.

* Mamy przed sobą ostatni zeszyt *Wistę*, obecnie kwartalnika, i z prawdziwą przyjemnością zaznaczamy, iż pismo to wybornie spełnia swoje zadanie — zachęca do badań krajoznawczych i pouczenia czytelników w sprawach geograficzno-ethnograficznych.

Artykuły ciekawe i pożyteczne uprzedzają *Wistę* dla każdego, zwłaszcza że i cena prenumeracyjna (r. 6 rocznie) popularności pisma nie staje na przeszkodzie.

W zeszycie 3-im na uwagę zasługują prace pp. Ciszewskiego „O powieściach z tysiąca jednej nocy w przeróbce ludu”, Karłowicza, redaktora naczelnego „Dowód, jako M. Müller nigdy nie istniał”, Weryho „Z medycyny ludowej”, Pławińskiej „Jak król Zygmunt spenetrował morze” i wielu innych.

Bogaty i sumiennie prowadzony dział krytyki i bibliografii dopełnia całości i rzetelnie informuje o ruchu naukowym.

* W ostatnim numerze *Gaz. roln.* znajdujemy tablicę prawdopodobnego stanu atmosfery w miesiącu listopadzie, ułożoną przez Kajetana Kraszewskiego.

= Z teatru i muzyki.

* Wczoraj odbył się w Towarzystwie muzycznym mniejszy wieczór z programem następującym:

Temat z Warcjami i Finał z kwartetu smyczko-

wego M. Herza; Solo na trąbce (prof. Lubinski); Ron-do Capriccioso St. Saëns'a na skrzypce (p. Jakowski); „Dożynki”, chór Noskowskiego; Polonez Vieuxtemp's'a (p. Jakowski); Solo fortepianowe (panna Pławińska); Perles d'Océan Otterera (p. Lubinski).

Urządzeniem wieczoru zajmował się p. Michał Hertz.

Program krótki jest najwłaściwszą miarą dla wieczorów mniejszych, za urządzenie zaś jego interesujące i wykonanie staranne należy się p. Hertzowi i jego towarzyszom słowo szczerze podziękować.

* Słynna dziś za granicą z piękności i głosu młoda śpiewaczka brazylijska, miss Nikita, zapowiada swój przyjazd do Warszawy.

Artystka w pierwszych dniach przyszłego miesiąca wystąpi z własnym koncertem w sali resursy obywatelskiej, w towarzystwie pierwszorzędných najszych wirtuozów.

= Program.

Dłużni jesteśmy czytelnikom...

Zapowiadając na niedzielę koncert w salach redutowych, pominęliśmy program tej uroczystości. Służymy.

Wystąpią tedy: Klengel z koncertem Dawidowa na wiolonczelę, nokturnem i warcjami własnej kompozycji, Szlezzygierówna odśpiewa arję z „Purytanów”, Władysław Miller zaś arję z „Simon Bocca-negra”.

Noiret zadeklamuje „Echo kołyski” Asnyka, Czaki — „Czy ja wiem?” p. Gawalewicz, Kotarbiński wreszcie mickiewiczowskie „Łowy na niedźwiedzia”.

O „dodatkach” artystycznych nie wspominamy, zależeć one będą od... publiczności.

Koncert — na kościół, sprzedaż biletów — w kantorze *Kurjera* i w składzie nut Gebethnera i Wolffa.

Początek koncertu w niedzielę, o godz. 1-ej z południa.

= Przed wystawą.

W kancelarii Muzeum panuje ruch niezwykle.

Wystawcy zgłaszają się po deklaracje, inni przynoszą formularze już wypełnione, jeszcze inni układają się o miejsce.

Wystawa zapowiada się obiecująco...

Nie wątpimy, iż dowiedzie się o łączności pomiędzy przemysłem krajowym, a jedyną instytucją, która go reprezentuje.

= Do Paryża.

Grono przemysłowców, pragnąc zwiedzić wystawę paryską, zawarło między sobą umowę co do wspólnej podróży do stolicy Francji.

Po ścisłym obliczeniu spółnicy przyszli do wniosku, iż podróż, zwiedzenie wystawy i pobyt tygodniowy w Paryżu kosztować będzie po 250 rs. na osobę.

Uczestnicy, tytułem rekojmii, złożyli już odpowiednie zaliczenia na ręce kierownika wycieczki.

= Sprzedaż wynalazku.

Przed kilkoma laty p. Tomasz Węcierski, warszawianin, jako mechanik, pracujący niegdyś przy s. p. Józefie Spornym w fabryce hydraulicznej, obmyślił nowy praktyczny przyrząd, mieszczący w sobie jednocześnie maszynkę do palenia, mielenia i gotowania kawy, a zarazem samowar do przyrządzania herbaty.

Na wynalazek ten nie zwrócono wielkiej uwagi,

nervowego, który zmuszał go do natychmiastowego wypowiedzenia tego, co miał na sercu lub na wątrobie. I dopiero, gdy się od ciężaru uwolnił, stawał się zwykłym towarzyszem.

— Ależ dobrze, konsyljarzu, dobrze, w życiu mojem nigdy cię już o coś podobnego nie posadzę! — gospodyni śmiejąc się zawołała. — Pozwól ci także mówić zawsze co zechcesz, byle twoich pięknych zasad moje dzieci nie słyszały. A teraz racz nam powiedzieć, konsyljarzu, co wasze miasteczko porabia? — Nudzi się i obmawia, jak zwykle każdy partykularz.

— Starosta wrócił już z Wiednia? — hrabia zapytał.

— Właśnie wczoraj przyjechał.

— A proboszcza wnet dostaniemy? — hrabina się w mieszała.

— Na tym najmniej mi zależy i wcale też o niego nie pytam. Mimochęć słyszałem jednak w resursie, że w tych dniach ma przyjechać administrator, gdyż probostwo będzie jeszcze jakiś czas na konkursie. Pasibrzuchy tymczasem zwijają się, jak muchy w ukropie, codziennie widzę w miescie nowa figurę, kaptującą sobie mieszczkę, i ręczę, że każdy z nich przyrzeka wpływom rajcom hojną łapówkę. I nie bardzo im się dziwię, wszak nasze probostwo to kasek nie lada! Dwa folwarki, pięć tysięcy owieczek, a w depozycie kilka tysięcy gotówka, od których proboszcz świętobliwymi nożyczkami kupony obcina.

O taką parafę trzeba się więc starać siłą i mocą i wszystko robić *ad maiorem Dei gloriam*.

— Złośliwość twoja, konsyljarzu, dochodzi czasem do ostatecznych granic! — hrabina przemówiła. — Ciekawam, co ci winno nasze biedne duchowieństwo, że mu wymyślasz przy każdej sposobności. Czy nie spełnia ono może sumiennie ciążących na niem obowiązków i ludu nie umoralnia?

— Nie, nie, sto razy powtórzę, że nie! Lud nasz zamiast podnosić się moralnie, coraz niżej upada, po prostu dzieje się, opilstwo wzrasta, rodzina się rozprzega, słowem, zsuwamy się w przepaść.

— A kto temu winien? — hrabina podchwyciła. — Kto, jeżeli nie ten nieszczerzny materializm, który, rozwielmożniwszy się dziś na świecie, mówi, że dogadzanie ciału jest najpiękniejszym zadaniem człowieka, a zupełny zanik jego celem.

— Znów się dostało materializmowi! — doktor, śmiejąc się, odpowiedział. — Ja go ani bronię, ani potępiam, lecz, że materializm nie zdobył jeszcze władzy, więc rzecz prosta, że nie do niego, lecz do tych mogę mieć dziś pretensję, którzy ją w swoim ręku dzierżą. A tymi są u nas...

— Książę i szlachcice! — hrabia śmiejąc się dokończył. — Chodź Henryku, niech cię ucłuje! Wybornyś, Henryku! Że do takiej dojdiesz konkluzji, chwili nie wątpię. Szkoda tylko wielką, że człowiek, mający tyle, co ty, rozum, nie znalazł sobie nareszcie innych koników, na którychby mógł hasać,

bo te już schwacone. Szlachcie dawno odebrały przywileje, a teraz żydzi ziemię jej wydzierają, do chowieństwa zaś w ciężkich znajduje się opałach z wszystkich bowiem stron gromadzą się przeciw niemu błędne teorie naszego wieku, z którymi musiał walczyć. Daj więc pokój, Henryku, tym biedakom i poszukaj sobie innych winowajców.

— Ja jedynie tych za prawdziwie winnych poczytuje, którzy nie spełniają swoich obowiązków — doktor odparł głosem podrażnionym. — Na wsi szlachta nie robi, po miastach duchowieństwo się zaniedbuje. Następstwa tegoż są widoczne: upadek moralności i ducha.

— A co się stanie teraz z twoją teorią, konsyljarzu, która głosi, że wszystko, co jest, już dla tego samego jest dobre, że jest... Nie narzekaj więc na nikogo, bo według twego przekonania, samo dobro nas otacza.

Hrabina umiała podechwytwać, ale doktor umiał się bronić.

— Między tem, co jest dobre, a co jest dośkonale, wielka zachodzi różnica, ja zaś pragnę, żeby tak szlachta, jak duchowieństwo, było u nas dogodne.

— A wszak doskonałości nie ma na ziemi?

— Prawda, lecz mimo to powinniśmy do niej dążyć, jak do czegoś, co osiągnąć można.

(Dalszy ciąg nastąpi).

a p. W., nie mając odpowiedniego kapitału, nie mógł się zająć fabrykacją przyrządu.

Znalazł się jednak teraz przedsiębiorca w osobie p. Moysona, agenta fabryki belgijskiej Laintout et Comp., który, po porozumieniu się z pryncypałami, nabył od p. Więsierskiego wynalazek na wyłączną własność.

Wynalazca otrzymał jednorazowo 10,000 franków, a przez sześć lat z rzędu ma pobierać po 5,000 fr. rocznie.

Pokazuje się więc, że pomysł przedstawia wartość, gdyż przedsiębiorcy belgijscy napróżno pieniędzy nie wydają.

= Quousque?...

Wprawdzie Szekspir, tworząc swój znany aforyzm, że „dzieja się między niebem a ziemią rzeczy, o których się nie śniło filozofom“, nie miał prawdopodobnie na myśli stosunków naszej giełdy, lecz, gdyby na nią uczęszczał, obecnie przekonałby się o prawdziwość słów swoich.

Już zaznaczaliśmy na tem miejscu w swoim czasie przybycie reprezentanta jednego z większych banków z nad Sprei na nasz rynek, na którym pan ten dokonywał transakcji wprost, z pominięciem naszych bankierów i agentów przysięgłych...

Obecnie mamy do zanotowania fakt analogiczny, lecz jednocześnie dotkliwszy dla kapitalistów naszych.

Od dłuższego czasu zjawiają się na giełdzie naszej kupcy krakowscy, przeważnie sprzedający listy zastawne ziemskie Królestwa, zebrane, zapewne po bardzo tanich cenach, w Galicji i w Berlinie.

Panowie ci, nie opłacając miejscowych podatków, najchętniej zatapiają interesy wprost, pomijając znowu bankierów i maklerów naszych i pozbawiają się rzeczonych papierów *a tous prix* osłabiając w ten sposób kurs najpoważniejszego papieru naszego.

Dosyć powiedzieć, iż lwia część zaslugi zniżki ostatniej listów zastawnych ziemskich przypada spekulantom tym w udziale.

W ostatnim tygodniu jeden z tych panów przywiózł około ćwierć miliona listów, które sprzedawał po coraz niższych cenach.

Doszło do tego, że obecnie listy zastawne ziemskie tańsze są od listów miejskich!

Czyż na to rady nie ma?...

= Z handlu zbożowego.

Na pogranicznej stacji kolei nadwiślańskiej w Howie, liczą przeladowywanych wagonów ze zbożem, idącym do Niemiec, nie przechoździ sześćdziesięciu dziennie.

Z uwagi na rozpoczęty sezon w handlu nowym zbożem, nie jest to cyfra imponująca.

= Rzadka uczciwość.

Dowód rzadkiej uczciwości, zwłaszcza jak na obecne czasy, dał zmarły niedawno w naszym mieście C. M., b. kupiec tutejszy.

Przekazał on w testamentie sumę 6,000 rs. dla wypłacenia wdowie po niejakiem D., od którego w r. 1868-ym nabył nieruchomość.

Testator oświadcza, iż tak tanio kupił ową posesję, że po pięciu latach sprzedał ją z zyskiem 12,000 rubli.

Obecnie więc, zwłaszcza gdy się dowiedział, iż wdowa po D. jest prawie bez funduszu, uważa za rzecz słuszną, aby osiągniętym zyskiem podzielić się do połowy.

Dzieci zmarłego, nie sprzeciwiając się woli rodzica, w dniu onegdajszym za notarialnem pokwitowaniem 6,000 rs. pani D. wypłaciły.

= Wydrwigrosz.

Pewien uliczny handlarz oleodruków, nie mogąc na liche niemieckie bohomyzy znaleźć nabywców, wpadł na nowy sposób zbywania swego towaru.

Urządził on na sposób karmelkowo-czekoladowego „cet i licho“ galki.

Grający, za opłatę 10 kop. ma prawo ciągnięcia trzech galek, które wówczas tylko wygrywa, jeżeli po dodaniu wyciągniętych liczb suma nie przenosi setki.

Wygrany otrzymuje oleodruk, mający, według zapewnienia handlarza, 60 kop. wartości, faktycznie zaś nie wart on i 20 kop.

Przegrywa sześć razy z rzędu otrzymuje bezpłatnie jedno malowidło.

Nie trudno się domyśleć, iż szansa jest zawsze po stronie handlarza, który, mając w woreczku 92 galki, z tych 73 z podwójnymi liczbami, a 9 z pojedynczymi, za każdym prawie razem wygrywa, a raz już załapaną gracz ciągnie sześć razy, t. j. przegrywa 60 kop., żeby chociaż wspaniale przez wydrwigrosza ofiarowany obrazek otrzymać.

Handlarz tym sposobem ciągnie grube zyski, śmiejąc się z naiwnych, których, niestety, sporo jeszcze znajduje się w Warszawie.

= Udaremniona ucieczka.

W ubiegły poniedziałek, R. D. rządcą dóbr Strzelzyna nad Bugiem, został upoważniony przez p. Wiktora Makowieckiego do odebrania sumy 18,600 rs. lokowanej w oddziale Banku państwa.

Ponieważ plenipotencja była legalna, przeto D. pieniądze podniósł, lecz przywłaszczył je sobie, zamiast bowiem doreczyć osobie, przez swego pryncypała wskazanej, bezzwłocznie Warszawę opuścił.

Osobą tą był stryjeczny brat właściciela sumy, p. Kazimierz Makowiecki, który odrazu domyślił się ucieczki niesumiennego rządcy.

Ten ostatni, licząc, iż kradzież tak prędko się nie wyda, pojechał wprzód do Łucka w gub. wołyńskiej.

Zamiary te przez rozesłanie telegramów goniących udaremniono i według depeszy wczoraj nadeszłej D. i jego kochanka zostali ujęci, a pieniądze im odebrano.

Przytrzymany usiłował odebrać sobie życie, lecz zamach ten udaremniono.

D. cieszył się zupełnem zaufaniem p. M., u którego w obowiązku pozostawał od lat blisko dziesięciu.

Jest to człowiek niemłody, żonaty i ojciec trojga dzieci, a według wszelkich przypuszczeń występny stosunek z awanturką był przyczyną jego zejścia z drogi uczciwości.

= Szczególny sport.

Sprawca popłochu, wywołanego wśród właścicieli sklepów przez wybijanie szyb, został nareszcie ujęty.

Do wykrycia tego jegomościa przyczynił się głównie Daniel Pajes, utrzymujący restaurację przy ulicy Bagno.

Ponieważ Pajesowi przez trzy wieczory z rzędu wybijano po jednej szybie, przeto zniecierpliwiony postanowił urządzić obławę na tajemniczego wybijaacza.

Onegdaj więc zaraz z wieczora sługa restauracyjny zaczął się na ulicy i wspólnie z policjantem dekurującym zwracał uwagę na wszystkich przechodzących koło okien restauracji.

Nagle, nie widząc osoby, usłyszeli brzęk tłuczonej szyby i jednocześnie dostrzegli, że kamyk, który uderzył w okno, był wyrzucony z przejeżdżającej dość pośpiesznie dorożki.

Puszczono się więc za dorożką w pogoń i dopędzono ją na rogu Świętokrzyskiej i Marszałkowskiej.

Pasażer, przyzwyczajony ubrany, na widok policjanta, chciał uciekać, a następnie cisnął jakiś przedmiot.

Ucieczkę zapobieżono, a w porzuconym przedmiocie poznano procę gumową, z której był rzucony pocisk.

Przytrzymany młodzieniaszek prosił i błagał, aby go swobodnie puszczono, ofiarując się zapłacić za stłuczone szyby i wynagrodzić tych, którzy go przytrzymali.

Propozycja ta nie została przyjęta i wybijaacza szyb zaproszono do kancelarii 8-go cyrkulu.

Tu, przy spisaniu protokołu, okazało się, że nieznajomy nazywa się Zdzisław P. i mieszka przy rodzicach pod nr. 9-ym na Wspólnej.

Początkowo wypierał się, aby miał ciskać kamienie z procy, lecz okazany *corpus delicti* i zeznania świadków wywołały przyznanie.

Zapytywany o wybijanie szyb w sklepach na Nowym-Swiecie, dał wymijającą odpowiedź.

Kiedy został interpelowany o powód tłuczenia szyb, odrzekł, że czynił to bezmyślnie, tak sobie, dla wprawy celowania z procy.

Po sprawdzeniu podanego nazwiska i adresu, amator osobliwego sportu został z cyrkulu wypuszczony, a protokół sprawy skierowano na drogę sądową.

= Złodzieje leśni.

Ofiarą zemsty złodziei leśnych padł onegdaj gajowy lasów rządowych Józef Wiedomski.

W., obchodząc las ząbkowski, usłyszał łoskot siekiery.

Domyslał się, że to złodzieje leśni wycinają drzewo, szedł za odgłosem topora i niebawem też ujrzał dwóch włościan, ścinających drzewo.

Złodzieje rzucili się z siekierami na gajowego tak nagle, że ten nawet nie miał czasu się bronić, powalony zaś na ziemię został ciężko pobity, i życiu jego grozi niebezpieczeństwo.

Złodziei wkrótce ujęto.

Są to mieszkańcy wsi Kawęczyn, gminy Wawer, Franciszek Szmulewicz i Piotr Wiśniewski.

Osadzono ich tymczasowo w areszcie gminnym.

= Psy wściekle.

Przed dwoma miesiącami w gminie Czyste ukazał się pies wściekły.

Nieproszonego gościa zaraz zabito, a psy pokasane oddano czyszcicielowi.

Kilku jednak mieszkańców, jak Józef Trzaskow-

ski i Jan Majewski ukryli swoje psy przed okiem policji.

Podstęp ten nie wyszedł im na dobre, onegdaj bowiem doznali smutnych następstw własnej nieostrożności.

Matka Trzaskowskiego, Marianna, będąc sama w domu, nagle poczęła wzywać pomocy.

Niebawem nadbiegł jej syn, Józef i znalazł w mieszkaniu psa, który rzucając się na Trzaskowską gryzł ją po nogach.

Trzaskowski, stając w obronie matki, uległ również pokasaniu.

Jednocześnie w innej chałupie — u Majewskich, rozgrywała się podobna scena.

Tu pies pokasał całą rodzinę, mianowicie Jana i Władysława Majewskich, oraz żonę ostatniego.

Obie rodziny bezzwłocznie odesłano do doktora Bujwida.

= Tragiczny wypadek.

W dniu wczorajszym, około godziny 2-iej po południu, w domu pod nr. 11-ym na Wspólnej zdarzył się tragiczny wypadek.

W pomienionym domu młodzi małżonkowie B. zajmowali skromne mieszkanie i stadło to, zdaniem sąsiadów, stanowiło zgodną i kochającą się parę.

Józef B., liczący niespełna 30 lat, zajmował do niedawna posadę dependenta u jednego z rejentów tutejszych, lecz zarobek ten utracił.

Staral się o inne zajęcie w rozmaitych miejscach, używał wszelkich możliwych protekcji, lecz, oprócz obietnic, nie pozytywnego nie otrzymał.

Wyczekiwanie to i troska o przyszłość, wobec wyczerpujących się zapasów dawniejszych, wywołały u B. silne rozdrażnienie.

Widocznie pod wpływem tego rozdrażnienia zrodziły się ponure myśli samobójcze.

B. nie chciał jednak sam schodzić z tego świata i postanowił wprzód zabić żonę, a następnie siebie.

Jakoż, przyszedłszy wczoraj do domu z nabitym rewolwerem większego kalibru, oznajmił żonie o swych zamiarach.

Młoda kobieta poczęła błagać męża, aby zaniechał okropnej myśli, lecz B. okazał się stanowczym.

Wówczas żona, na widok skierowanego ku niej rewolweru, odwróciła się do drzwi, wołając o pomoc.

Jednocześnie mąż strzelił do niej, a bezpośrednio nastąpił drugi wystrzał, którym siebie życia pozbawił.

Kiedy na huk wystrzałów zbiegli się domownicy, zastało Józefa B. brojącego we krwi bez życia i żonę jego zemdloną.

Wezwany bezzwłocznie lekarz, dr. A. Hertz, w pobliżu zamieszkały, skonstatował, iż kula trafiła w serce, a śmierć musiała nastąpić odrazu.

Co do żony samobójcy, ta wyszła bez szwanku, a przyczyną omdlenia było silne wzruszenie i przestraszenie.

Kula rewolwerowa utkwiała w tiurniurze młodej kobiety, która w danym wypadku temu dodatkowi zawdzięcza, iż uniknęła śmierci lub ciężkiej rany.

Na miejsce wypadku zeszła policja, a później se-dzia śledczy, celem zbadania ponurego dramatu.

= Kradzieże.

Na dworcu kolei warszawsko-wiedeńskiej, urzędnikowi Krzyżanowskiemu, skradziono palto, wartości 50 rs. — Z zamkniętej wozowni w domu pod nr. 23-im przy ul. Chmielnej, Michałowi Szymańskiemu, skradziono różną garderobę, wartości 100 rs. — Z mieszkania Ludwika Statkowskiego przy ul. Wspólnej pod nr. 36-ym, skradziono palto, wartości 50 rs. — Lekarzowi wojskowemu, Dmitrowskiemu, w przejeździe z Nowego Świata na ul. Wspólną, z dorożki skradziono sztukę płótna.

Henrykowi Maciejowskiemu, zamieszkałemu przy ul. Oboźnej pod nr. 9-ym, skradziono kilkanaście kuponów po rs 2.50, 6.25 i 12, oraz bieliznę. — Z mieszkania Michała Koziarskiego na Krakowskim Przedmieściu pod nr. 18-ym, skradziono różną garderobę, wartości kilkudziesięciu rubli.

= Ospa.

Wójt Jabłonny zawiadomił naczelnika powiatu, że w całej gminie panuje ospa.

W ciągu ostatnich dni zmarło na tę chorobę 17 osób.

Celem zaradzenia złemu, delegowano na miejsce lekarza powiatowego.

= Nagła śmierć.

Nocy wczorajszej Andrzej Walczak, mieszkaniec z Czystego, powróciwszy do domu z całodzienną hulanką, upadł i nagle życie zakończył.

Przyczyną śmierci młodego, 28-letniego człowieka, było nadmierne użycie trunków.

= Wypadek kolejowy.

Onegdaj, jak donosiliśmy, pod stacją Ruda Guzowska, pociąg towarowy, najeżdżał na przechodzącego przez plant drogi młodego człowieka.

Przejechany nazywał się Kazimierz Olesinek.

Mimo pomocy lekarskiej, Olesinek wkrótce życie zakończył.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

Szanowny redaktorze!

Wypada mi sprostować błędną informację, zamieszczoną w Kurjerze warszawskim, a odnoszącą się do Tygodnika powszechnego.

Rzecz się tak przedstawia:

